

Για την Βάπτιση υιοθετημένων τέκνων από τους «γάμους ομοφυλοφίλων» και οι δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου

/ Γνώμες

Για την Βάπτιση υιοθετημένων τέκνων από τους «γάμους ομοφυλοφίλων» και οι δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου

Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιεροθέου

Σέ δημόσιες συζητήσεις έγινε λόγος κατά πόσον ή Έκκλησία θά βαπτίζει τά υιοθετημένα τέκνα από τούς «γάμους τών ομοφυλοφίλων».

Θά καταγράψω μερικές σκέψεις για τό θέμα αυτό.

1. Συζήτηση για τό θέμα

Είναι άληθές ότι τέθηκε τό θέμα στην Ίεραρχία υπό τύπον προβληματισμοῦ κατά πόσον θά βαπτίζονται τά τέκνα πού θά υιοθετηθοῦν από «πολιτικούς γάμους ομοφυλοφίλων», μέ τήν ἔννοια νά μελετηθῆ από τά Συνοδικά Ὁργανα, δηλαδή τήν Ἐπιτροπή Δογματικῶν καί Νομοκανονικῶν Ζητημάτων καί από τήν Διαρκή Ίερά Σύνοδο. Τό σκεπτικό εἶναι ὅτι ή περίπτωση αὐτή διαφέρει από τίς περιπτώσεις τών τέκνων πού προέρχονται από τόν πολιτικό γάμο, ἀνδρός καί γυναικός, κυρίως μέ τήν γέννηση τέκνων ὑπ' αὐτῶν. Καί αὐτή ή πρόταση ἐτέθη για νά ὑπάρχουν μερικά ὅρια καί νά μή ἐκκοσμικεῦεται ή Έκκλησία.

Είναι, επίσης, αληθές ότι δεν ευθύνονται τά ανήλικα τέκνα για την συμπεριφορά των γονέων τους είτε των δύο φύλων είτε του ίδιου φύλου. Τά ανήλικα τέκνα έχουν δική τους ύπαρξη, ή οποία όμως όσο είναι νήπια δεν μπορεί να εκφρασθῆ και γι' αυτό είναι απαραίτητη ή συγκατάθεση των γονέων ή των επιτρόπων. Ούτε, βεβαίως τό Μυστήριο του Βαπτίσματος πρέπει να τίθεται στην προοπτική τῆς τιμωρίας του παιδιού ἔνεκα τῆς ἐπιλογῆς των φυσικῶν ή θετῶν γονέων του.

2. Βάπτιση τέκνων ἀπό «πολιτικό γάμο ἑτεροφύλων»

Τό θέμα τῆς βαπτίσεως των νηπίων ἐτέθη στό παρελθόν, κατά τήν συζήτηση των συνεπειῶν του «πολιτικοῦ γάμου των ἑτεροφύλων».

Στήν ὑπ' ἀριθμ. 2309 (Ἀριθ. Πρωτ. 240/21-1-1982) Ἐγκύκλιο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ὁ τελῶν πολιτικόν γάμον.....καταπατεῖ δημοσίᾳ καί ἐνσυνειδήτως τήν περί των 7 Μυστηρίων δογματικήν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας μας» διό καί «ἡ Ἱερά Σύνοδος κρίνει ὅτι ὁ οὕτω συμπεριφερόμενος ἐκφράζει τήν θέλησιν καί προχωρεῖ εἰς τήν ἐκπλήρωσιν της, ὅπως παύση του λοιποῦ ἀνήκων οὐσιαστικῶς εἰς τήν ἐξ ἧς προέρχεται Ἐκκλησίαν. Ἡ συνέπεια καί **εὐλικρίνεια ἐπιβάλλει ὁ τοιοῦτος νά παύση καί τυπικῶς πλέον νά ἀνήκη εἰς τούς κόλπους της**».

Στήν συνέχεια ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ τήν ὑπ' ἀριθμ. 2395/Ἀριθ.2767/ 5-9-1984 ἀπεφάνθη ὅτι «**δέον νά βαπτίζωνται τά ἐκ των πολιτικῶν γάμων τέκνα**», ἐννοεῖται των ἑτεροφύλων, **μέ τό σκεπτικό** ὅτι «πολλοί πολιτικοί γάμοι τελοῦνται ὑπό τήν πίεσιν καί τήν ἀνάγκην εἰδικῶν οἰκογενειακῶν καί κοινωνικῶν συνθηκῶν καί ὄχι λόγω περιφρονήσεως του θρησκευτικοῦ γάμου καί ἀρνήσεως τῆς Ἐκκλησίας, δι' ὃ καί, ἐν καιρῷ εὐθέτω, τελοῦν οἱ γονεῖς οὗτοι καί τόν θρησκευτικόν γάμον, ἀποκαθιστῶντες ἑαυτούς εἰς τήν κανονικήν τάξιν». Ἔτσι, ἐκτός του ὅτι «ἕκαστον των ὁποίων (των τέκνων) ἀποτελεῖ ἰδίαν εἰκόνα του Θεοῦ καί ἀνεξάρτητον ἠθικήν προσωπικότητα», συγχρόνως μέ τήν «συγκαταβατικήν συμπεριφοράν» τῆς Ἐκκλησίας νά βαπτίζωνται τά τέκνα «οἱ γονεῖς αὐτῶν ἐπηρεάζονται εὐμενῶς καί διευκολύνονται τά μέγιστα εἰς τήν, ἐν καιρῷ, τέλεσιν καί του θρησκευτικοῦ γάμου, πρός πλήρη ἀποκατάστασιν των πνευματικῶν των δεσμῶν μετά τῆς Μητροῦς Ἐκκλησίας».

Τό σκεπτικόν τῆς Ἐγκυκλίου εἶναι σαφέστατον, ὅτι ἡ ἄδεια γιά τήν βάπτιση των τέκνων πού προέρχονται ἀπό πολιτικούς γάμους ἑτεροφύλων, εἶναι **συγκαταβατική καί στήν προοπτική ἀποκαταστάσεως καί των γονέων στήν κανονική τάξη**.

Οἱ Συνοδικές αὐτές ἀποφάσεις ἰσχύουν καί μάλιστα πρόσφατα ἐπιβεβαιώθηκαν μέ

τό υπ' αριθμ. Πρωτ. 2862/3-7-2020 Έγκύκλιον Σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μέ τήν προσθήκη «ὅτι ὁ διαλυθεῖς ἐκ διαφόρων αἰτίων, πολιτικός γάμος δέν θεωρεῖται ἀπαραιτήτως δεῖγμα μετανοίας καί ἐπιστροφῆς εἰς τήν ἐκκλησιαστικήν τάξιν καί ὡς ἐκ τούτου, ἡ **παράστασις ἀναδόχου ἐκ διαλυθέντος γάμου κανονικῶς δέν γίνεται ἀποδεκτή**». Ἐπί πλέον, διευκρινίζεται ὅτι ἡ τυχόν «ἐξαίρεσις ἐξ αὐτοῦ ἐπαφίεται εἰς τήν ἔμφρονα ποιμαντικήν κρίσιν ἐκάστου Μητροπολίτου, ἐνεργοῦντος **κατ' οἰκονομίαν καί ὅπωςδήποτε, κατά περίπτωσιν**».

Ἐπομένως, τό «**κατ' οἰκονομίαν**» καί «**ὅπωςδήποτε κατά περίπτωσιν**» καί ἐπί πλέον τό μέ «**τήν ἔμφρονα** ποιμαντικήν κρίσιν ἐκάστου Μητροπολίτου» παράσταση ἀναδόχου ἐκ διαλυθέντος γάμου εἶναι ἀπολύτως δεσμευτικά γιά τήν κατά περίπτωσιν οἰκονομίαν καί ἐξαίρεσις, πού δέν ἀνατρέπει τήν γενική ἀκρίβεια, καί τόν γενικό κανόνα! Δέν εἶναι δυνατόν ἡ οἰκονομία νά γενικευθῆ καί νά μετατραπῆ σέ ἀκρίβεια!

Αὐτά ἰσχύουν γιά τόν «πολιτικό γάμο» τῶν ἑτεροφύλων.

3. Βάπτιση τέκνων ἀπό «πολιτικό γάμο ὁμοφυλοφίλων»

Στήν περίπτωση τῶν ὁμοφυλοφίλων πού συνάπτουν «πολιτικό γάμο» τά δεδομένα εἶναι τελείως διαφορετικά ἀπό τόν «πολιτικό γάμο τῶν ἑτεροφύλων», καί μάλιστα εἶναι πλέον αὐστηρά, διότι εἰσάγεται «πολιτικός γάμος» ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου, πού ἀνατρέπει τό πρότυπο τῆς ἐκ δύο φύλων οἰκογενείας.

Θεωρῶ ὅτι τό θέμα αὐτό θά ἐξετασθῆ κυρίως στό ὅτι δέν πρόκειται γιά «ζευγάρια» ἑτεροφύλων, ἀλλά γιά ἄτομα τοῦ ἰδίου φύλου, πού καί ἐάν μετανοήσουν δέν μποροῦν νά τελέσουν ἐκκλησιαστικό γάμο καί νά ἐκκλησιοποιήσουν τήν «σχέση» τους. Ἐπίσης, ὅταν πρόκειται περί δύο ἀνδρῶν δέν πρόκειται νά συλλάβουν δικό τους τέκνο, τό ὁποῖο θά τό υἱοθετήσουν εἴτε ἀπό διαθέσιμα βρέφη εἴτε ἀπό «παρένθετη κύηση», «παρένθετη μητρότητα».

Ἐπί πλέον οἱ συνάπτοντες τέτοιον «ὁμοφυλόφιλο γάμο» προσβάλλουν, ἐκτός ἀπό τόν ἱερό θεσμό τοῦ γάμου, καί τόν ἱερό θεσμό τῆς οἰκογενείας, διότι συγκροτοῦν μίαν ἄλλην οἰκογένεια, ἡ ὁποία εἶναι ἀντιεκκλησιαστική καί καταδικάστηκε ἀπό τήν Ἱεραρχία ὁμοφώνως, ἀλλά καταδικάζεται καί ἀπό ὅλη τήν ὀρθόδοξη ἐκκλησιαστική παράδοση. Αὐτό εἶναι ἕνα πολύ σοβαρό θέμα.

Ἐτσι, στήν περίπτωση πού θά ἤθελαν οἱ ὁμοφυλόφιλοι νά βαπτίσουν τά καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἀποκτηθέντα τέκνα τους, θά προσέλθουν στό Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος ὡς «ζεῦγος», θά φωτογραφηθοῦν κατά τήν διάρκεια τοῦ μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος δίπλα στόν Ἱερέα καί θά ὑπογράψουν ὡς γονέας 1 καί γονέας 2. Ἀκόμη, ὁ ἀνάδοχος ὁ ὁποῖος θά παρουσιασθῆ ἢ θά εἶναι τῆς αὐτῆς νοοτροπίας μέ

τούς «όμοφυλόφιλους γονείς» ή θά συνευδοκῆ μέ τίς ἐπιλογές τους.

Μέ αὐτές τίς συνθήκες, ἄν ἕνας Κληρικός τελέσει βάπτισμα τέκνου «όμοφυλοφίλων», «έν τοῖς πράγμασιν» συνευδοκεῖ μέ τίς ἐνέργειές τους καί καταργεῖ ἢ ὑπονομεύει τήν ὁμόφωνη ἀπόφαση τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 23ης Ἰανουαρίου 2024. Καί βεβαίως μέ τόν τρόπον αὐτόν ἐκκοσμικεύονται τά πάντα, ἤτοι καί ἡ Θεολογία καί ἡ ἐκκλησιαστική ζωή.

Σύν τοῖς ἄλλοις οἱ ὁμοφυλόφιλοι γονεῖς θά προσαγάγουν τά τυχόν βαπτισθέντα τέκνα τους στήν θεία Εὐχαριστία γιά τήν μετάληψη τοῦ Σώματος καί Αἵματος τοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ συνδέεται τό μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος-Χρίσματος μέ τό μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, ἐνδεχομένως θά θελήσουν καί αὐτοί νά κοινωνήσουν, προκαλώντας δημοσίως καί προσβάλλοντας ὅλο τό ἐκκλησιαστικό πολίτευμα ὅτι δῆθεν ἀποδεχόμεστε οἰκογένεια «ὁμολοφυλοφίλων»!

Ἄν αὐτό δέν συνιστᾷ ἐκκοσμίκευση τῶν Μυστηρίων, τῆς οἰκογένειας, τοῦ γάμου καί τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, τότε τί εἶναι τελικά ἡ ἐκκοσμίκευση;

4. Ἡ Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπί τῶν Δογματικῶν καί Νομοκανονικῶν Ζητημάτων γιά τόν νηπιοβαπτισμό

Πρέπει, ὅμως, νά ἐξετασθῆ καί τό θέμα τοῦ νηπιοβαπτισμοῦ γενικότερα. Ἡ ἱστορία τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νηπιοβαπτισμοῦ στήν Ἐκκλησία δείχνει ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀποδέχθηκε τόν νηπιοβαπτισμό, διότι εἶχε τήν βεβαιότητα ὅτι τά βαπτισθέντα τέκνα θά κατηχηθοῦν ἀπό τόν ἀνάδοχον καί ἀπό τούς γονεῖς καί τήν οἰκογένεια στήν ὁποία θά μεγαλώσουν, οἱ ὁποῖοι θά ζοῦν μέσα στήν Ἐκκλησία μέ ὅλη τήν παράδοσή της.

Ὅμως, ὅταν ἡ Ἐκκλησία ἐκ τῶν προτέρων γνωρίζει ὅτι τό νήπιο θά μεγαλώσῃ σέ μιά οἰκογένεια ἡ ὁποία ἀρνεῖται καί μάλιστα προσβάλλει τόν ἱερό θεσμό τοῦ γάμου καί τῆς οἰκογένειας, καί ὁ ἀνάδοχος, κατά διάφορους βαθμούς θά εἶναι τῆς ἴδιας νοοτροπίας, τότε πῶς θά ἐμπιστευθῆ ἕνα νέο καί μικρᾶς ἡλικίας μέλος της σέ αὐτήν τήν οἰκογένεια; Πῶς θά δώσουν ὁμολογία πίστεως; Πῶς θά τό κατηχήσουν ὀρθοδόξως; Τί πρότυπα θά τοῦ προσφέρουν;

Γιά τό θέμα αυτό ύφίσταται κείμενο τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Δογματικῶν καί Νομοκανονικῶν ζητημάτων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τό ὁποῖο ἐξεδόθη τό 2012, ἐπί προεδρείας τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Φιλίππων κυροῦ Προκοπίου καί ἀναρτήθηκε στό διαδίκτυο, γιά τήν γνώση καί τήν ἐνημέρωση ὄλων τῶν Χριστιανῶν, «περί τοῦ ἀναδόχου», ἀλλά καί τῶν γονέων πού ἀναπληρώνουν «τήν ἔλλειψη βουλήσεως τοῦ νηπίου». Γράφεται στό κείμενο αὐτό τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Δογματικῶν καί Νομοκανονικῶν ζητημάτων.

«Τό μυστήριο του βαπτίσματος εἶναι ὁ μοναδικός τρόπος, μέ τόν ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος, μέ τήν δύναμη τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἀφαρπάζεται ἀπό τήν κυριαρχία τοῦ πονηροῦ, ἀναγεννᾶται καί ἐντάσσεται στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τήν Ἐκκλησία. Τό βάπτισμα εἶναι «φυτεία πρός ἀθανασία» (Μ. Ἀθανάσιος, ΡG.29,10) καί «ὄχημα πρός τόν οὐρανόν, βασιλείας πρόξενον, υἰοθεσίας χάρισμα» (Μ. Βασίλειος, ΡG.31,433). Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος βαπτίσθηκε καί μίλησε γιά τό βάπτισμα εἰς τό ὄνομα τῆς Ἁγ. Τριάδος. Ἀποστέλλοντας εἰς τό κήρυγμα τούς ἀγίους Ἀποστόλους, μετά τήν Ἀνάσταση, τούς εἶπε: «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ ἀγίου Πνεύματος...» (Ματθ. κη´19). «Ὁ πιστεύσας καί βαπτισθεὶς σωθήσεται» (Μαρκ. ιστ´16). Ἀκολουθοῦντες τήν σαφῆ ἐντολή τοῦ Κυρίου ἔκτοτε οἱ Ἀπόστολοι καί κατ' ἐπέκτασιν ἡ Ἐκκλησία βάπτιζαν κατόπιν ὁμολογίας τῆς πίστεως. Ἔτσι ὁ Ἀπόστολος Πέτρος, τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, μετά τό κήρυγμα, συνέστησε εἰς τό πλῆθος τῶν ἀκροατῶν του νά μετανοήσουν καί ἐν συνεχείᾳ νά βαπτισθοῦν.

Πολύ ἐνωρίς -τό ἀργότερο κατά τό δεύτερον ἡμισυ τοῦ β´αἰῶνος- καί ταχέως ὀριστικῶς κατά τόν 5ο αἰῶνα- ἐπεκράτησε ὁ νηπιοβαπτισμός. Ἀπό τήν Κ. Διαθήκη πληροφοροῦμεθα ὅτι νήπια βαπτίζονταν ὑπό τῆς Ἐκκλησίας ἤδη ἀπό τόν α´ μ.Χ. αἰῶνα (Πρξ.στ´13-15, 31-33, ιη´8, ι´1-2, 24, 44, 47, 48). Κατά τούς πρώτους αἰῶνες οἱ περισσότεροι δέχονταν τό βάπτισμα σέ ὠριμη ἡλικία, ὁ δέ ἀνάδοχος, μνημονευόμενος τό πρῶτον κατά τήν καμπή τοῦ 2ου πρὸς 3ο αἰῶνα, **παρίστατο ὡς ἐγγυητής τῶν εἰλικρινῶν προθέσεων καί τῆς πίστεως τοῦ βαπτιζομένου.** Σήμερα ὀρίζεται μέν ὑπό τοῦ ἔχοντος τήν ἐπιμέλεια τοῦ παιδιοῦ, εἶναι δέ ὁ ἐγγυητής ἔναντι τῆς Ἐκκλησίας, καί **ἀναπληρώνει τήν ἔλλειψη βουλήσεως τοῦ νηπίου, παράλληλα βεβαίως μέ τούς γονεῖς,** καί ὁμολογεῖ τήν πίστη ἐξ ὀνόματός του. Ὁμολογεῖ βεβαίως τήν ὀρθόδοξη πίστη καί **ἀναλαμβάνει τήν ὑποχρέωση νά διδάξει τόν νεοφώτιστο, μαζί με τούς γονεῖς,** μόλις ἔλθει σέ κατάλληλη ἡλικία, τό περιεχόμενο τῆς πίστεώς μας.

Τό πρόσωπο τοῦ ἀναδόχου εἶναι ἱερό. Συνάπτει δεσμό πνευματικῆς συγγένειας μέ τόν ἀναδεκτό (ἢ τήν ἀναδεκτῆ) καί τήν οἰκογένειά του. Κατά τόν Ἅγιο Συμεών Θεσσαλονίκης ὁ ἀνάδοχος εἶναι «ἐγγυητής εἰς Χριστόν, ὥστε τηρεῖν τά τῆς

πίστεως καί χριστιανικῶς ζῆν». (PG 155, 213). Ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ λειτουργήματός του **ἐπιβάλλεται νά τυγχάνει τῆς ἐμπιστοσύνης καί ἀποδοχῆς τῆς Ἐκκλησίας, καί νά εἶναι ἐνεργό μέλος αὐτῆς.**

Ἐπομένως δέν ἐπιτρέπεται νά παρίστανται ὡς ἀνάδοχοι εἰς τό μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος: οἱ ἀλλόθρησκοι, οἱ ἑτερόδοξοι, οἱ σχισματικοί, καί οἱ ἀφορισμένοι. Δέν γίνονται ἐπίσης δεκτοί οἱ γονεῖς τοῦ βαπτιζομένου (ν. 26 Λέοντος τοῦ Δ΄), οἱ κληρικοί καί οἱ μοναχοί (Ἀποφάσεις Πατριαρχικῆς Συνόδου Κωνσταντινουπόλεως ἔτ. 1976 Μ. Γεδεών: Καν. Διατάξεις τ. Α΄ σελ. 295 ἐπ. καί ἔτος 1806 τ. Β΄ σελ. 106 ἐπ. παραγ. 3, πρβλ. Πέτρου Χαρτοφύλακα ἐν Συντάγματι τ. Ε΄ σ. 370), ἐνῶ ἀπό τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ νηπιοβαπτισμοῦ εἶναι ἀδιάφορο τό φύλον τοῦ ἀναδόχου. Ἀποκλύονται ὡσαύτως οἱ δεδηλωμένοι ἄθεοι καί ἄπιστοι, οἱ ἀνήλικοι καί **οἱ τελέσαντες πολιτικό γάμο, οἱ τελευταῖοι ὡς ἐπιδεικτικῶς παραβιάζοντες τίς ἐντολές καί ἀποφάσεις τῆς Ἐκκλησίας»** (Βλ. Ἐγκύκλιον Ἱ. Συνόδου ὑπ' ἀριθμ. 2309/21-1-1982).

Τό κείμενον αὐτό τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Δογματικῶν καί Νομοκανονικῶν ζητημάτων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι σημαντικό, διότι κάνει μιά σύντομη ἱστορική ἀναφορά τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νηπιοβαπτισμοῦ στήν Ἐκκλησίαν, ἀναφέρεται στήν ἔλλειψιν βούλησης τοῦ νηπίου, καί τήν ἀναπλήρωσίν της ἀπό τόν ἀνάδοχον καί τούς γονεῖς τοῦ νηπίου, οἱ ὅποιοι εἶναι **ἐγγυητές τῶν εἰλικρινῶν προθέσεων καί τῆς πίστεως τοῦ βαπτιζομένου.**

Φυσικά οἱ ἀνάδοχοι, οἱ ὅποιοι **μαζί μέ τούς γονεῖς** ἀναλαμβάνουν τήν ὑποχρέωσιν νά διδάξουν τόν νεοφώτιστον πρέπει νά τυγχάνουν τῆς ἐμπιστοσύνης καί τῆς ἀποδοχῆς τῆς Ἐκκλησίας, καί νά εἶναι ἐνεργά μέλη της.

Καί ὄχι μόνον ἀποκλείονται νά εἶναι ἀνάδοχοι οἱ τελέσαντες πολιτικό γάμο, ἀλλά πρό παντός οἱ τελέσαντες πολιτικό γάμο ὁμοφυλόφιλοι, οἱ ὅποιοι συνιστοῦν μιά ἄλλη διαφορετική «οἰκογένεια» στήν ὁποία δέν ὑπάρχει πατρότητα ἢ μητρότητα, ἀλλά «γονέας 1 καί γονέας 2». Τί θά διδάξουν αὐτοί στό παιδί γιά τόν Θεόν καί τήν δημιουργίαν τοῦ ἀνθρώπου καί τί θά διδάξουν γιά τόν θεσμό τῆς πατροπαράδοτης οἰκογένειας;

Ἡ ἐνδεχόμενη ἄποψη ὅτι θά μπορούσε νά γίνῃ ἡ βάπτισμα τέκνων πού υἱοθετήθηκαν ἀπό ὁμοφυλόφιλους, χωρίς νά εἶναι παρόντες οἱ «γονεῖς» στό μυστήριον, ἀλλά νά παρίσταται ἀνάδοχος ἀποδεκτός ἀπό τήν Ἐκκλησίαν **εἶναι ἀλυσίτελής.** Αὐτό ἐξηγεῖται ἀπό τό ὅτι στήν πράξιν δέν θά ἐφαρμοσθῇ μιά τέτοια ἐνδεχόμενη συμβιβαστική ἢ κατ' οἰκονομίαν ἀπόφασις, διότι σοβαρῶς πιθανολογεῖται ὅτι οἱ «γονεῖς 1 καί 2» δέν θά δεχθοῦν νά ἀπουσιάσουν ἀπό τήν Βάπτισμα τοῦ υἱοθετημένου ὑπ' αὐτῶν τέκνου, οὔτε καί ὁ ἀνάδοχος θά εἶναι ὁ κατάλληλος.

Αυτό θά ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα ἢ νά προξενηθῆ κοινωνικός θόρυβος σέ βάρος τῆς Ἐκκλησίας ὅτι ἀρνεῖται τήν βάπτισις ἢ νά ὑποχωρήσῃ ὁ Μητροπολίτης καί ὁ Ἱερεὺς καί νά τελεσθῆ τό Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος μέ τήν παρουσία ὄλων αὐτῶν, μέ βιντεοσκοπήσεις, φωτογραφίσεις κλπ. Καί, βέβαια, σέ τέτοια περίπτωση ἀφ' ἑνός μέν θά ὑπονομευθῆ ἡ ἀπόφασις τῆς Ἱεραρχίας καί ὅλη ἡ παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας, ἀφ' ἑτέρου δέ θά ἐπέλθῃ μία ἐπί πλέον ἐκκοσμίκευσις τοῦ Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος καί τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας!

Ἐπομένως, ἡ ἀπόφασις γιά τήν βάπτισις τέκνων υἱοθετηθέντων ἀπό ὁμοφυλόφιλους γονεῖς θά πρέπει νά εἶναι σαφής καί καθαρή, χωρίς ρωγμές καί ἀνοίγματα!

5. Κατήχησις, Βάπτισμα, σωτηρία, κατά τούς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας

Πρέπει νά γίνῃ κατανοητό τί εἶναι τό Βάπτισμα, ποιά σχέσις ὑπάρχει μεταξύ Βαπτίσματος, κατήχησις καί σωτηρίας. Τά ἐρωτήματα εἶναι: Τό Βάπτισμα γίνεται ἀπροϋποθέτως; Καί τελικά ὅσοι βαπτίζονται σώζονται; Καί ποιά εἶναι ἡ ἀξία τοῦ Βαπτίσματος ἀπό μιά μηχανική καί ἴσως «μαγική» αἴσθησις σωτηρίας;

Τό Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος, ὅπως καί ὅλα τά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, δέν γίνεται ἀπροϋπόθετα, ἀλλά ἀπαιτοῦνται κατάλληλες προϋποθέσεις, διότι χωρίς αὐτές μπορεῖ νά ἐκληθῆ ὡς μιά κοσμική τελετή καί ὡς κάτι τό «μαγικό». Ἀκόμη, σημαίνει ὅτι προηγεῖται κατήχησις, τήν ὁποία κατά τόν νηπιοβαπτισμό ἀναλαμβάνει ὁ (ἡ) ἀνάδοχος (η) καί οἱ γονεῖς καί ἀκολουθεῖ ἡ τήρησις τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Χριστός εἶπε στούς Μαθητές Του μετά τήν Ἀνάστασίν Του: «Πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτούς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν» (Ματθ. κη', 19-20).

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ἐρμηνεύοντας αὐτό τό χωρίον, γράφει ὅτι ὁ Χριστός ἔδωκε ἐντολήν στούς Μαθητές Του νά μή βαπτίζουσιν μόνον, ἀλλά καί νά διδάσκουσιν νά τηροῦν ὅλα ὅσα τούς δίδαξε. Δηλαδή, ἡ ἐντολή νά μαθητεύσουσιν τά ἔθνη προσδιορίζεται ἀπό δύο τροπικές μετοχές, τό «βαπτίζοντες» καί τό «διδάσκοντες τηρεῖν πάντα» ὅσα δίδαξε. Καί καταλήγει ὁ ἅγιος: «Ὡστε οὐκ ἀρκεῖ τό βάπτισμα μόνον μαθητὴν ποιῆσαι τοῦ εὐαγγελίου τόν ἄνθρωπον, ἀλλά δεῖ καί τῆς τῶν θείων ἐντολῶν τηρήσεως καί τούτων πασῶν» (Γρηγ. Παλαμᾶ, ἔργα 10, ΕΠΕ, σελ. 476).

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, συγκεντρώνοντας ὅλη τήν πρό αὐτοῦ πατερική

παράδοση γράφει ότι «ή μὲν οὖν τῶν ἁμαρτιῶν ἄφεσις πᾶσιν ὁμοίως διὰ τοῦ βαπτίσματος δίδεται, ἡ δὲ χάρις τοῦ Πνεύματος κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως καὶ τῆς προκαθάρσεως». Δηλαδή, ἡ ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν παρέχεται μέ τὸ Βάπτισμα, ἀλλὰ ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος παρέχεται ἀναλόγως μέ τὴν πίστη καὶ τὴν προκάθαρση. Συνεχίζει ὅτι μέ τὸ Βάπτισμα λαμβάνουμε «τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ ἀρχὴ ἑτέρου βίου γίνεται ἡμῖν ἡ παλιγγενεσία καὶ σφραγίς καὶ φυλακτήριον καὶ φωτισμός», λαμβάνουμε τὴν ἀρχὴ τοῦ ἑτέρου βίου, τῆς ἀναγέννησης. Μάλιστα, ἐπισημαίνει: «Ὁ ἐν δόλῳ προσιῶν τῷ βαπτίσματι κατακριθήσεται μᾶλλον ἢ ὠφεληθήσεται» (Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, Ἔκδοσις ἀκριβῆς τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, ἐκδ. Πουρναρᾶ, Θεσσαλονίκη, 1976, σελ. 346-350).

Ὁ Μέγας Βασίλειος συνδέει πολὺ στενά τὴν πίστη μέ τὸ Βάπτισμα. Γράφει: «Βαπτίζεσθαι δεῖ, ὡς παρελάβομεν, πιστεύειν δὲ ὡς βεβαπίσμεθα, δοξάζειν δέ, ὡς πεπιστεύκαμεν» (Μ. Βασιλείου, ἔργα 8, ΕΠΕ, σελ. 158). Ἄλλοῦ γράφει: «Πίστις δὲ καὶ βάπτισμα δύο τρόποι τῆς σωτηρίας συμφυεῖς ἀλλήλοις καὶ ἀδιαίρετοι. Πίστις μὲν γὰρ τελειοῦται διὰ βαπτίσματος, βάπτισμα δὲ θεμελιοῦται διὰ τῆς πίστεως καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ὀνομάτων ἑκάτερα πληροῦται» (Μ. Βασιλείου, ἔργα 10, ΕΠΕ, σελ. 350).

Ὁ ὁσιος Μάρκος ὁ ἀσκητὴς συνδέει τὸ Βάπτισμα μέ τὴν τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ, δηλαδή ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ ἐνεργεῖ κατὰ ἀναλογία τῆς ἐργασίας τῶν ἐντολῶν: «Ἡ μὲν χάρις τοῖς ἐν Χριστῷ βαπτισθεῖσι, μυστικῶς δεδῶρηται• ἐνεργεῖ δὲ κατὰ ἀναλογίαν τῆς ἐργασίας τῶν ἐντολῶν» (Ὁσίου Μάρκου τοῦ ἀσκητοῦ, Φιλοκαλία, ἐκδ. Παπαδημητρίου Α΄, 113, ξα΄).

Γι' αὐτόν τόν λόγο στήν ἀρχαία παράδοση τῆς Ἐκκλησίας προηγεῖτο πολυετῆς κατήχηση καὶ στήν συνέχεια γινόταν τὸ Βάπτισμα. Ὅλη αὐτὴ ἡ πρακτικὴ διαφαίνεται καθαρά τόν 4ο αἰῶνα στίς Κατηχήσεις τοῦ ἁγίου Κυρίλλου Ἱεροσολύμων. Οἱ Κατηχήσεις αὐτές διαιροῦνται στήν Προκατήχηση, τίς 18 Κατηχήσεις τῶν Φωτιζομένων πού προετοιμάζονταν γιά τὸ Βάπτισμα, καὶ τίς 5 Μυσταγωγικὲς Κατηχήσεις τῶν βαπτισθέντων. Μέ τὸ Βάπτισμα καὶ τὸ Χρῖσμα ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου καθαίρεται καὶ φωτίζεται καὶ ὁδηγεῖται ὁ ἄνθρωπος ἀπό τὸ κατ' εἰκόνα στό καθ' ὁμοίωση.

Διδάσκει ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἱεροσολύμων ὅτι ὅσοι θέλουν νά βαπτισθοῦν πρέπει νά ἐγγράφονται στούς καταλόγους τῶν Κατηχουμένων, νά ἐκδηλώνουν τήν μετάνοιά τους, νά ἔχουν καλή προαίρεση, διότι δέν πρέπει νά ἔχουν τήν «προσηγορία τοῦ πιστοῦ» καί τήν «προαίρεσιν τοῦ ἀπίστου», νά δεχθοῦν τούς ἐξορκισμούς καί ὅπως γράφει, «τότε τῶν ὑδάτων ἀπολαύσητε χριστοφόρων, ἐχόντων εὐωδίαν» καί «τότε Χριστοῦ προσηγορίαν λάβητε, καί ἐνέργειαν θείων πραγμάτων» (Κατηχήσεις ἀγίου Κυρίλλου Ἱεροσολύμων, ἐκδ. Ἐτοιμασία, Ἱερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Καρέα, 1999).

Ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος, βλέποντας στήν ἐποχή του τήν τυπική προσέλευση τῶν Χριστιανῶν στά Μυστήρια, διδάσκει ὅτι, ὅπως ὁ Ἀδάμ ζοῦσε στόν Παράδεισο μέ τούς Ἀγγέλους καί ἀποβλήθηκε ἀπό αὐτόν «μετά τήν παράβασιν» καί γυμνώθηκε καί ἀπομακρύνθηκε ἀπό τόν Θεό, «οὔτω καί ἡμεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῶν ἀγίων δούλων αὐτοῦ χωριζόμεθα ἀμαρτάνοντες καί τῆς θείας καταστολῆς ἦν ἐνεδυσάμεθα οἱ βαπτιζόμενοι, αὐτόν δηλαδή τόν Χριστόν, ὡς πιστεύομεν, τοῦτον διά τῆς ἀμαρτίας ἀποδύομεθα». Καί ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλά στερούμεθα τῆς αἰωνίου ζωῆς, τοῦ ἀδύτου Φωτός, τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν τοῦ ἀγιασμοῦ καί τῆς υἰοθεσίας. Ἐπειδή χάσαμε τήν υἰοθεσία γινόμαστε «πάλιν χοϊκοί ὡς ὁ πρῶτος ἐκεῖνος καί χοϊκός ἀντί ἐπουρανίων καί αὐτοῦ τοῦ δευτέρου ἀνθρώπου καί Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ κατά πάντα ὁμοίων» καί ἔτσι γινόμαστε ἐπί πλέον «ὑπόδικοι τῷ θανάτῳ καί τῷ σκότει, καί τῷ πυρί τῷ ἀσβέστῳ παραπεμπόμεθα, ἐν μεγάλῳ κλαυθμῷ καί τῷ βρυγμῷ τῶν ὀδόντων βασανιζόμενοι» (Συμεών Νέος Θεολόγος S C 129 σελ. 414-416).

Τό χωρίο αὐτό εἶναι ἐκπληκτικό, διότι δείχνει ὅτι δέν ἀρκεῖ τό Βάπτισμα, ἀλλά ἀπαιτεῖται καί ἡ ἐν συνεχείᾳ ἀναγεννημένη ζωή, διότι διαφορετικά στερεῖται τοῦ ἀγιασμοῦ καί τῆς υἰοθεσίας, καί γιά νά τό πῶ μέ ἀπλό τρόπο, στήν Κόλαση θά ὑπάρχουν καί βαπτισμένοι καί μοναχοί καί Κληρικοί, οἱ ὅποιοι δέν συνήργησαν στήν Χάρη τοῦ Θεοῦ πού δόθηκε μέ τό Βάπτισμα καί τά ἄλλα Μυστήρια.

Γι' αὐτό σέ ἄλλο σημεῖο ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος ἀπάντησε σέ αὐτούς πού ἔλεγαν «ἐγώ ἀπό τοῦ ἀγίου Βαπτίσματος τόν Χριστόν λαβών ἔχω», ὅτι «οὐχί πάντες οἱ βαπτιζόμενοι λαμβάνουσι διά τοῦ βαπτίσματος τόν Χριστόν, **μόνοι δέ οἱ βεβαιόπιστοι** καί ἐν γνώσει τελείᾳ ἢ καί προκαθάρσει ἑαυτούς εὐτρεπίσαντες καί οὕτως ἐλθόντες ἐπί τό βάπτισμα» (Συμεών Νέος Θεολόγος S C 129, σελ. 282-284).

Αὐτός ὁ λόγος εἶναι φοβερός, ὅτι δέν λαμβάνουν ὅλοι οἱ βαπτιζόμενοι τόν Χριστό, ἀλλά οἱ βεβαιόπιστοι καί ἐκεῖνοι πού προσῆλθαν στό Βάπτισμα μέ προετοιμασία.

Ἀλλά εἶναι φοβερότερος ὁ ἐπόμενος λόγος τοῦ ἀγίου Συμεών τοῦ Νέου Θεολόγου πού ἀναφέρεται στά νήπια πού βαπτίζονται, ἀλλά στόν βίο τους ζοῦν ἀναξίως, ὅτι

θά ἔχουν κατάκριση περισσότερη ἀπό αὐτούς πού εἶναι ἀβάπτιστοι!

«Οἱ γάρ τό βάπτισμα τό σόν λαβόντες **ἐκ νηπίων**
Καί ἀναξίως ζήσαντες τούτου κατά τόν βίον
ἔξουσι τό κατάκριμα πλεῖον τῶν ἀβαπτίστων,
ὡς εἶπας, ἐνουβρίσαντες στολήν σου τήν ἁγίαν...
Ἐπεὶ οὖν **βεβαπίσμεθα παῖδες ἀναισθητοῦντες,**
ὡς ἀτελεῖς καί ἀτελῶς δεχόμεθα τήν χάριν,
τῆς πρώτης παραβάσεως λαμβάνοντες τήν λύσιν...
καί ὡσπερ τότε ὁ Ἀδάμ ἦν πρό τῆς ἁμαρτίας,
οὔτω καί πάντες γίνονται οἱ γνώσει βαπτισθέντες
πλήν τῶν οὐ λαβόντων αἴσθησιν νοεράν ἀναισθητῶς,
ἦνπερ ποιεῖ ἐρχόμενον ἐνεργεῖα τό Πνεῦμα»

(Συμεών Νέος Θεολόγος, S C 196, σελ. 256).

Αὐτό πρέπει νά συνεξετασθῆ μέ βάση τήν διδασκαλία τοῦ ἁγίου Διαδόχου Φωτικῆς, σύμφωνα μέ τήν ὁποία «ἡ Χάρις ἀπ' αὐτῆς τῆς ροπῆς ἐν ἧ βαπτίζόμεθα ἐν αὐτῶ τῷ βάθει τοῦ νοῦ ἐγκρύπτεται, αὐτήν τήν αἴσθησιν αὐτοῦ κρύπτουσα τήν ἑαυτῆς παρουσίαν• ἐπειδάν δέ ἄρξηται τις ἐκ πάσης προθέσεως ἐρᾶν τοῦ Θεοῦ, τότε ἀρρήτῳ τινί λόγῳ διά τῆς τοῦ νοῦ αἰσθήσεως ποσομιλεῖ τῇ ψυχῇ μέρος τι τῶν ἑαυτῆς ἀγαθῶν» (Φιλοκαλία τῶν ἱερῶν νηπτικῶν, τόμος Β΄, ἐκδ. Παπαδημητρίου, σελ. 258).

Ἐπομένως, αὐτή ἡ πατερική διδασκαλία βρίσκεται στόν ἀντίποδα τῆς αἰρέσεως τῶν Μασσαλιανῶν, πού πίστευαν ὅτι στόν ἴδιο τόν ἄνθρωπο ὑπάρχει μιᾶ ὑποστατική δυαρχία, ὁ Θεός καί ὁ σατανᾶς, ὅπως φαίνεται καί σέ ἄλλα χωρία τοῦ ἁγίου Διαδόχου.

Γίνεται ἀντιληπτό ὅτι ἡ ἄποψη πού διατυπώνεται μέ ἐπιπολαιότητα ὅτι πρέπει νά τελοῦμε τό Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος χωρίς προϋποθέσεις καί μάλιστα χωρίς ἐγγυήσεις ἀπό τήν οἰκογένεια τοῦ βαπτιζομένου νηπίου καί χωρίς καμμιά βεβαίωση ἀπό τόν ἀνάδοχο, ἀλλά καί μέ τήν βεβαιότητα ὅτι τό νήπιο θά ζήσει μέσα σέ «γάμο ὁμοφυλοφίλων» μέ σαφῆ παράβαση τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ, **εἶναι ἡ βάση τῆς ἐκκοσμίκευσης τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, καί αὐτό παραπέμπει σέ μιᾶ «μαγική» ἀντίληψη περί τῶν Μυστηρίων καί ὄχι σέ μυστηριακή ἐκκλησιαστική ζωή.**

6. Δηλώσεις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος εἶναι μέλος τῆς Ἱεραρχίας ἀπό τό ἔτος 1981, δηλαδή 43 χρόνια, καί διετέλεσε προηγουμένως 4

χρόνια Γραμματεús και Αρχιγραμματεús τής Ιεράς Συνόδου και αντιμετώπισε πολλές κρίσεις έκκλησιαστικές, ήταν σχεδόν μισό αιώνα στά Συνοδικά όργανα, σέ υπεύθυνες θέσεις.

Ός έκ τής θέσεώς του έχει μεγάλη έκκλησιαστική πείρα, και κανείς από έμās δέν μπορεί νά συγκριθῆ μέ τήν δική του πείρα. Έτσι, γνωρίζει έπαρκώς όλα τά έκκλησιαστικά θέματα. Ός έκ τούτου ήταν σωστές και σοφές οι δηλώσεις του, κατά τήν 25η Ιανουαρίου 2024, για τό θέμα τής βαπτίσεως τών τέκνων τών όμοφυλοφίλων. Είπε:

«Η έλευθερία στόν άνθρωπο είναι πολύ σπουδαίο πράγμα, και αυτό πρέπει νά τό λάβουμε όλοι υπόψη, και ή Εκκλησία, αλλά και ή Πολιτεία». «Πρέπει νά έπιστρέψουμε ξανά στην παράδοση. Αν ή βάπτισμα γίνεται στην μικρή ηλικία τών παιδιών, είναι διότι μέσα στην Έκκλησία είχε δημιουργηθεί ή αίσθηση ότι τό παιδί μεγαλώνει μέσα σέ ένα περιβάλλον χριστιανικών αρχών. Έπομένως, δέν χρειαζόταν κατήχηση, γιατί γινόταν έντός του περιβάλλοντος. Τώρα πού αλλάζουν τά πράγματα, δέν είμαστε κατά τών παιδιών. Τά παιδιά τά αγαπάμε και νοιαζόμαστε περισσότερο απ' όλους τους άλλους. Η Έκκλησία θά περιμένει αυτά τά παιδιά νά φτάσουν σέ μιά ηλικία και όταν μεγαλώσουν θά βαπτισθούν».

Άλλες απόψεις για τό θέμα αυτό, και μάλιστα τήν περίοδο πού ή Ιεραρχία τής Έκκλησίας τής Ελλάδος όμοφώνως έλαβε μιά σημαντική απόφαση κατά του νομοσχεδίου «γάμου όμοφυλοφίλων και τεκνοθεσίας» δέν βοηθούν στην αντιμετώπιση από τήν Έκκλησία του σοβαρού αυτού θέματος, μάλλον έξυπηρετούν όσους θέλουν νά δημιουργήσουν πρόβλημα στην ένότητα τής Ιεραρχίας πάνω στο σοβαρό αυτό θέμα. Πέραν από αυτό είναι έκπληκτικό ότι όλοι εκφράζουν τις γνώμες τους και για τό Βάπτισμα τών υιοθετημένων τέκνων από όμοφυλοφίλους, αλλά, για μερικούς, ό Αρχιεπίσκοπος δέν έχει αυτό τό δικαίωμα!